

O vrchlabských židech

Prezentace o židovské komunitě a rodácích v našem městě, Martin Bartoš

Pozdní středověk

- Severovýchodní Čechy – první židé v regionu, vznik prvních židovských obcí
- Hořice 1729 – první synagoga, 1749 – první židovský hřbitov
- Postupný vznik dalších obcí (komunit): Jaroměř, Dvůr Králové nad Labem, Trutnov

Vrchlabí

- První židovské jméno Moses Isaak v kontribučních účtech
- 1783 – soupis židovských familiantů, na vrchlabském panství je uvedena jediná rodina, a to přímo ve Vrchlabí
- Hlava rodiny: Simon Veitraunitz, ženatý, 6 dětí
- Živil se prodejem tabáku, jeho kontribuce neboli daň činila 70 zlatých, což mohlo svědčit o prosperitě
- 1857 – matrika: majitel hostince Markus Lewit, obchodník Salomon Nettl.

Vrchlabí

- Rakousko-Uhersko, zrovnoprávnění společenské a občanské ve druhé polovině 19. století
- • Josef II. (1781 a dále) zrušil v Habsburské monarchii označování Židů, umožnil jim vstup na univerzity, zavedl pro ně povinnost sloužit v armádě. Cílem primárně asimilace Židů – např. museli přijmout německá jména a vést své účetní knihy v němčině.
- 60. léta 19. století, druhá zakladatelská vlna, zakládání textilních podniků
- 1864 – Vrchlabská mechanická přádelna J. Goldschmidt a synové
- 1887 – továrna na bavlněné zboží Ludwig Meyer & Steiner
- 1888 – továrna na bavlněné zboží Rudolf Winternitz & Co.
- 1891 – bělidlo bavlněného zboží Karl Löwit (Kablo)
- 1895 – továrna na lněné a bavlněné zboží Theodor Kornfeld (Mileta)
- 1896 – mechanická tkalcovna bratři Goldmannové
- 1890 – bratři Nettlové – papírenské výrobky (kancelář), papírna nad Michlovým mlýnem pod přehradou, 1897 poničena při povodni, distribuce a kanceláře za Kartonkou

Veduta vrchlabské firmy Löwit

Vrchlabí po Velké válce, živnostníci

- Takřka monopol na výrobu kapesníků: bratři Bergmannové, Friedrich Eisenberger, Fischer a Haas, Otto Kellermann a další
- Robert Bäuml – potraviny, Adolf Gans a Rudolf Wolf – kožené zboží, Ernst Lederer – konfekce
- Josef Steiner a Siegfried Stern – textil, Josef Pick – příze

W. de Meester, Sec.

Telegrams Address:
ROBERTO MONTELLA
Rutten
No. 22

LEINEN- u. BAUMWOLLWEBEREI

SPEZIALTÄT
TASCHENTÜCHER

[illegible]

Rechnung für Fracht

Vrchlabí za 1. republiky, lékaři a advokáti

○ Lékaři:

- Ludwig Schnitzer, úřední lékař čp. 176
- Hugo Königer, praktický lékař čp. 144
- Oswald Süß, lékař v nemocnici, čp. 150

○ Advokáti:

- Paul Nettl, Kozí plácek, syn manželů zavražděných v Terezíně
- Carl Löwy
- Erwin Jelinek (čp. 150, manželka Martha rozená Steindlerová ve Vrchlabí), otec Heinricha Jelinka

Vrchlabí – židovský hřbitov

- 1910 – Izraelitský hřbitovní spolek, nákup pozemku v sousedství katolického hřbitova
- (předtím se zemřelí pohřbívali na židovských hřbitovech v Trutnově či v Hořicích, zřejmě i jinde)
- 17. 6. 1869 – Vrchlabí, ceremoniální část židovského pohřbu před domem Berty Löwit, dojemné rozloučení ústy hořického rabína, svou řeč nedokončil s ohledem na silné dojetí Bertina manžela
- Pohřební průvod se za zvuku smutečního pochodu ubíral až k mýtu na okraji Vrchlabí, následovalo převezení do Hořic
- Dobová informace: pohřbu prý přihlíželo nespočetné množství lidí ze zvědavosti, ale i s úcty a vážností k Löwitově rodině, velkému zaměstnavateli obyvatel města

Vrchlabí – židovský hřbitov

- 7. 9. 1899 – podobný pohřeb Karla Löwita, naprostý kontrast s osudem židů o 40 let později
- Projekt a zřízení hřbitova – vrchlabský stavitel Kleofas Hollmann
- Pozemek cca 2500 m², dvě části, využita byla pouze ta blíže silnici od kláštera (20x60 m), osm hrobek a několik desítek hrobů
- Vznikl sice hřbitovní spolek, židovská obec však úředně ne, to byl asi důvod že Vrchlabí nemělo rabína
- Synagoga ve městě nikoliv, bohoslužby se konaly v jedné místnosti firmy Nettl (tzv. Wackelsaal)
- Poslední rabín Leiser Engelstein, dojížděl z Trutnova a vyučoval i židovské náboženství na gymnáziu, 1x za dva týdny se judaismus vyučoval i v měšťanské a obecné škole
- Zánik židovského hřbitova započal zřejmě již během války, krypty i náhrobní kameny nechalo město odstranit z pozemku, který mu prokazatelně nepatřil, v roce 1947

ŽIDOVSKÁ NÁBOŽENSKÁ OBEC V LIBERCI

Telefon 2673 • PRO KRAJ LIBERECKÝ A KRÁLOVÉHRADECKÝ • Matoušova 21

Číslo: 495/55-Š.

V Liberci dne 7. června

195 5

Věc: Odvoz kamenů z pomníků.

Titl.

K č. j.:

Okresní národní výbor
církevní odbor,
Vrchlabí.

Přílohy:

Prostřednictvím našeho důvěrníka z Trutnova dověděli jsme se, že na popud MNV ve Vrchlabí byly odvezeny z našeho hřbitova jistým p. Vomáčkou, kameníkem z Vojic, různé kameny z pomníků. Za tyto kameny zaplatil p. Vomáčko MNV Kčs 500,- K takovému postupu neměl MNV žádné práva a v první řadě měl žádat o souhlas naší obec. Dále cena za kterou MNV kameny odprodal jest velmi nízká, neboť se jedná o kameny, které měli mnohem větší cenu.

Žádáme Vás proto, abyste tuto záležitost přešetřili a informovali MNV, že bez našeho souhlasu nemá právo s naším majetkem disponovat.

Očekáváme Vaše zprávy a jsme s pozdravem.

OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR
VE VRCHLABÍ

10. VI. 1955

Míru zdar:

Židovská náboženská obec
v Liberci

Matoušova ulice č. 21 - Telefon 2673.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR - VE VRCHLABÍ

TELEFON 301, 351

Čís. jedn.: 862 Výst./99 -55 Vrchlabí, dne 11. června 1955.

Odbor pro výstavbu rady ONV

V r c h l a b í .

Věc: Vydání demoličního výměru na bývalý židovský hřbitov.

Odbor pro místní hospodářství rady MNV žádá, aby na bývalý židovský hřbitov byl Židovské obci v Liberci vydán demoliční výměr s podmínkou, aby dosavadní závady byly v nejkratší době odstraněny, nebo zdejší^{jsou} suté hroby povaleny hřbitovní kameny a je zde nebezpečí úrazu zvláště dětí když pozemek není oplocen.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR
VE VRCHLABÍ

dne 15. VI. 1955

276

PNL

Ref

Výst. 78.

Za odbor pro MNV

[Handwritten signature]

Odbor výstavby rady ONV

Vrchlabí.

Vrchlabí 20.VI.1955.

Všeobecný odbor rady ONV,

církev.tajemník.

Vrchlabí.

Žádost MNV Vrchlabí postupuji k vyjádření, jak bylo našemu odboru již ústně slíbeno, aby tato skutečně nutná záležitost mohla být vyřízena.

Za ved. odboru výstavby:

Líbal Jaroslav.

[Handwritten signature]

Za odbor pro MNV

Krajský národní výbor v Hradci Králové odbor pro věci církevní

círk 1182/55/Ma

V Hradci Králové dne

13.VII.1955.

Všeobecný odbor rady ONV
V r c h l a b í
církevní tajemník.

Židovský hřbitov, zcizení náhrobních kamenů.

Žádáme o sdělení /vyšetření/ co bylo zařízeno Místním
nár.výborem ve Vrchlabí, který prodal náhrobní kameny ze židovské-
ho hřbitova, aby tyto kameny byly vráceny na původní místo, jak
o to žádala Rada židov.nábož.obcí dopisem ze dne 16.VI.1955 adreso-
vaným MNV ve Vrchlabí a současně opisem ONV tamtéž.

OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR
VE VRCHLABÍ

Došlo dne

16. VII. 1955

círk./6

Zn.

350.
150

Přil.

R-1

Josef Merta, kct.

Odbor pro věci církevní rady Krajského národního výboru
Krajský národní výbor v Hradci Králové

J.zn. círč-1182/55-Ma/Ná,

V Hradci Králové dne

9.9.1955.

II. urgence.

Všeobecný odbor rady ONV,
k rukám církevního tajemníka,
V r c h l a b í .

Židovský hřbitov - zcizení náhrobních kamenů.
Příl. 2 0

Odbor pro věci církevní rady KNV v Hradci Králové žádá o sdělení / vyšetření / co bylo zařízeno místním národním výborem ve Vrchlabí, který prodal náhrobní kameny ze židovského hřbitova, aby tyto kameny byly vráceny na původní místo jak o to žádala rada židovských náboženských obcí dopisem ze dne 16.6.1955 zaslaný MNV ve Vrchlabí a současně opisem ONV tamtéž.

Vyřízení bylo námi již jednou urgováno a to dopisem ze dne 13.7.1955.

Vedoucí odboru pro věci církevní:
Merta v.r.

10. IX. 1955

Židé a Henlein: papírník Götzl, Čistá v Krk.

- Ambivalentní vztah
- Max Götzl – příznivec SDP, nezištně půjčoval nákladní automobil, finanční podpora
- Záložní důstojník československé armády
- 23. 9. uprchl a etabloval se jako velitel „zelené armády“. Zúčastnil se i střelby u školy na Předních Rennerovkách
- Zatčen, uvězněn ve Valdicích, 13. 10. propuštěn po intervenci SDP.
- Konec 1938 nebo leden 1939 – emigrace do Londýna s manželkami i dcerami

Vrchlabí – mnichovská dohoda

- Příchod nové nacistické správy – okamžitá konfiskace židovského majetku gestapem, sídlo čp. 713 proti Sokolovně
- (velikost židovské populace podle sčítání obyvatel 1930 – 105 osob židovského vyznání, v celém soudním okrese 124 osob, všichni se ovšem hlásili k německé národnosti, což vedlo k problémům s restitucemi majetku po válce)

Vrchlabí – odchod židů do českého vnitrozemí, útěk do svobodného světa

- Kapesníkářské firmy se ještě před připojením Sudet k Německu snažily zachránit zboží a suroviny odvozem do vnitrozemí, proti tomu protestoval tehdejší starosta města právník a člen SDP a následně NSDAP Wendt (jeho hrob je kupodivu ještě dnes k nalezení na našem hřbitově)
- Na osudu židů mu nezáleželo, bál se ztráty pracovních míst.
- Citace – hartecká firma Fischer & Haas, němečtí zaměstnanci chtěli stěhování zabránit.
- Karl Max Löwit – Londýn, viz neúspěšná restituce

Vrchlabí – křišťálová noc

- Židy z vrchlabského okresu, kterým se nepodařilo uprchnout do vnitrozemí (nebo do zahraničí), gestapo pozatýkalo a uvěznilo v budově okresního soudu
- 10. 11. 1939 – protizidovská demonstrace na náměstí (3-4 tisíce osob), průvod k budově soudu
- Vyvěšování uvězněných z okna soudu nad hlavní ulici

Erika Wlassak Dietrich

- Faninka
- Ukázka – křišťálová noc, vytisknout, přečíst? Autorská práva?
- *(volně přeloženo z knihy FANINKA, ČESKÁ MOZAIKA. E. Vladyka, nar. roku 1934 ve Vrchlabí, vlastním jménem Erika Dietrich, rozená Wlassak, do roku 1946 žila ve Vrchlabí, po vyhnání působila až do roku 1958 v bývalém východním Německu. V roce 1958 za dramatických okolností uprchla se svým manželem Wolfgangem Dietrichem, oběma rodiči a dvěma dětmi do Hesenska, nakonec zakotvila v Sársku ve městě Neunkirchen. Celý život učila, před důchodem na gymnáziu předměty němčina, hudební výchova a náboženství. Knihu vzpomínek napsala v pozhnaném věku 79 let, Faninka evokuje jméno matky, Vladyka je pseudonym ze jmen Wlassak-Dietrich. Hans – otec, majitel obchodu, Faninka – matka, učitelka z Kostelního náměstí, Riki – Erika, dcera, autorka knihy)*

Hans Pichler – křišťálová noc

- Krátká zmínka v knize o Hořejším Vrchlabí
- Lakonický popis, jména: Max Götzl, Friedrich Eisenberger také zřejmě vášnivý příznivec SDP, Kalb, likérník z Lánova i s dcerou Annou, která dožila v Hartě i přes pobyt v Terezíně, lékaři Schnitzer a Königer
- Hermine Faltyn, paní Herkner, Faltyn měla posléze spáchat sebevraždu

Hořejší Vrchlabí – koncentrační tábor

- Pobočný tábor Gross Rosen (Rogoznica kousek za hranicemi nedaleko Bolkowa)
- Podkroví továrny Rotter, noční směny
- Mladé židovské ženy z východní Evropy od 12. 9. 1944, dobrý zrak a zručnost, několik set
- Dělnice v Tesle (firma Lorenz AG, technologie se přesunuly z exponované části Německa – Berlín, Tempelhof do týlu), výroba komponentů do vysílačů pro německou armádu
- Údajná návštěva Josefa Mengeleho ve Vrchlabí, pátrajícího po těhotných židovkách
- ? přijatelnější životní podmínky, specializovaná kvalifikovaná výroba
- Izolace od místních obyvatel (ale svědectví, že si chodily pro mléko a máslo do Mrklova)

Hořejší Vrchlabí – koncentrační tábor

- Kniha Die alte Heimat Oberhohenelbe im Riesengebirge (Starý domov Hořejší Vrchlabí v Krkonoších): v podkroví horní Rotterovy fabriky byly ubytovány mladé židovky převážně z Maďarska. Přišly z pobočného tábora KL Gross-Rosen v Poříčí. Pracovaly v továrně C. Lorenz.
- „Tyto židovky se skvěle hodí díky svým útlým prstům k jemné práci při montážích přístrojů.“ (Říšskoněmecký ředitel Löpp)
- Každý večer kolem sedmé pochodovaly mladé židovky, strážené stejně starými uniformovanými ženami, dolů údolím do továrny na noční směnu. Jejich dřeváky hlasitě klapaly, ráno je bylo slyšet, jak se vrací zpět. Ani v zimě nenosily ponožky, i děti si všímaly jejich do modra promrzlých nohou.

A black and white photograph of the Gross-Rosen concentration camp. The central feature is a stone gatehouse with a gabled roof and three windows, with the words "ARBEIT MACHT FREI" inscribed above the archway. A gravel road leads directly to the gate. On either side of the road are long, dark wooden barracks with multiple windows. Tall wooden poles, likely for barbed wire, are spaced along the perimeter. The background shows a hilly landscape under a clear sky.

MUZEUM GROSS-ROSEN W ROGOŹNICY

NIEMIECKI NAZISTOWSKI OBÓZ KONCENTRACYJNY I ZAGŁADY
(1940-1945)

Firma Nettl (Karl Nettl, Johanna Nettlová)

Firma Nettl (Karl Nettl, Johanna Nettlová)

- Manželé Karl a Johanna Nettlovi
- Karel, narozen 15. 8. 1863 (zřejmě Slatina nad Úpou, rodině patřila papírna ve Velké Bukovině, dnes část Chvalkovic, což je nedaleko), transport z Prahy do Terezína 13. 7. 1942 s evidenčním číslem 50 , úmrtí 20. 7. 1942 tamtéž, tedy po týdnu.
- Johanna, rozená Schneiderová, narozena 24. 2. 1866, transport do Terezína spolu s manželem pod číslem 49, úmrtí 31. 12. 1942 tamtéž.
- Firma bratři Nettlové, papírna a celulózka pod Krausovými Boudami, ve Vrchlabí měli část firmy, Vančurova ulice 413/414 (první číslo už neexistuje).

ZDE ŽIL
KARL NETTL
NAR. 1863

DEPORTOVÁN 13.7.1942
DO TEREZÍNA
ZAVRAŽDĚN 20.7.1942

ZDE ŽILA
JOHANNA NETTLOVÁ
NAR. 1866
DEPORTOVÁNA 13.7.1942
DO TEREZÍNA
ZAVRAŽDĚNA 31.12.1942

Paul Nettl, Bruno Nettl

- Syn Paul Nettl, světoznámý muzikolog, specialista na rakouskou a německou hudbu a kulturu, dožil ve Spojených státech, vnuk Bruno, narozený v Praze 14. 3. 1930, expert na severoamerickou etnickou, tedy indiánskou hudbu.

Heinrich Jelinek (Jindřich Jelínek)

- Otec právník Erwin Jelinek, 20. 2. 1885, Praha, ve Vrchlabí působil jako právník
- Matka Martha, rozená Steindler, 27. 5. 1895, Vrchlabí
- Ve Vrchlabí se přihlásili 21. června 1916, bydleli na hlavní ulici čp. 150 (dům vedle pošty s byty a kanceláři patřil židovské rodině Löwit, vyrůstal tu i Viktor Kugler, zachránce Anny Frankové, dnes je v přízemí kebab)
- Z následujícího formuláře vyplývá, že trvalý pobyt si ponechali v Praze, je u nich uvedena židovská národnost

Heinrich Jelinek - rodiče

Platz, Straße, Gasse: Königsstrasse 1

Familienbogen

über die in Hohenelbe Nr. 150 wohnhafte und nach Marz

Bezirk Marz zuständige Partei.

Nr.	Namen	Geburts-		Stand	Volks- zugehörig- keit	Religion	Beruf	Anmerkung
		Ort	Tag, Jahr					
1	Dr. <u>Heinrich Jelinek</u>	<u>Marz</u>	<u>20/2 1885</u>	<u>ehg.</u>	<u>evl.</u>	<u>evangelisch</u>	<u>7. Dr. Dr. Ratsherr</u>	<u>ab 6.8.38 in Marz</u>
2	<u>Marie Jelinek</u>	<u>Bohmel</u>	<u>27/5 1895</u>	<u>"</u>	<u>"</u>	<u>"</u>	<u>Heimliche</u>	<u>10/9.38 in Marz</u>
	<u>geb. Stincker</u>							

Angemeldet am 21. Juni 1916

Abgemeldet am _____

Angemeldet am _____

Abgemeldet am _____

Heinrich Jelinek a bratr Franz

familienangehörige.

Namen	Geburts =		Zuständigkeit	Stand	Religion	Beruf	Anmerkung
	Ort	Tag, Jahr					
Heinrich Jelinek	Bohunetk	30/8 1920	Frau		evangelisch		24/8 38 Jugend
" Franz	"	27/4 1922	.		"		24/8 38 Jugend

Heinrich Jelinek ve Vrchlabí

- Narozen 30. 8. 1920, příslušnost Praha, židovské víry
- Ve Vrchlabí navštěvoval národní školu i gymnázium
- 31. 8. 1938 se odstěhoval do Prahy (jeho mladší bratr se z Vrchlabí odhlásil k 30. 6., matka 19. 9. 1938, u ní se uvádí přestěhování do Poděbrad, do Poděbrad odešel i otec Erwin až 6. 8. 1939)
- Z vysvědčení vyplývá, že patřil mezi platící studenty. Ačkoliv víme, že židovské náboženství se vyučovalo i na gymnáziu, na vysvědčení z 28. 6. 1933 se to neobjevuje. Podle známek nepatřil mezi přední studenty
- A nenechme se splést adresou, za první republiky se R.-U. používalo dvojí číslování, 150/24

II. Klasse.

Nro. 14

Des Schülers		Schulgeld	Art des Eintrittes	
Familienname: <u>Jelinek</u> Vorname: <u>Heinrich</u> Tag und Jahr der Geburt: <u>29. Aug. 1920</u> Geburtsort: <u>Hohenelbe</u> Land: <u>Böhmen</u> Religionsbekenntnis: <u>mosaisch</u> Muttersprache: <u>deutsch</u>		<u>zahlung</u>	<u>II</u>	
		Stipendium: Name, Betrag, Verleihungsdaten	Auszug aus dem von außen mitgebrachten Zeugnisse	
	Des Vaters (der Mutter)	Des Vormundes	Des verantwortlichen Aufsehers	Des Quartiergebers
Name	<u>Dr. Erwin Jelinek</u>			
Stand	<u>Advokat</u>		<u>von Vater</u>	
Wohnort (Wohnung)	<u>Hohenelbe Hauptstr. 24</u>			
Jahreszeugnis			Gesamt- erfolg	Anmerkungen
Betragen:		<u>gut</u>		

Jahreszeugnis		Gesamterfolg	Anmerkungen
Betragen:	<i>gut</i>	Zum Aufsteigen in die nächste Klasse geeignet. Die Klasse mit Erfolg beendet	
Leistungen in den einzelnen Unterrichtsgegenständen:			
Religionslehre:	<i>gut</i>		
Deutsche Sprache:	<i>genügend</i>		
Czechoslovakische Sprache:	<i>genügend</i>		
Französische Sprache:			
Englische Sprache:			
Geschichte:	<i>gut</i>		
Geographie:	<i>genügend</i>		
Mathematik:	<i>genügend</i>		
Naturgeschichte (<i>J.L.</i>):	<i>gut</i>		
Chemie:			
Physik:			
Darstellende Geometrie und geometrisches Zeichnen:			
Philosophische Propädeutik:			
Freihandzeichnen:	<i>genügend</i>		
Schreiben:			
Turnen:	<i>gut</i>		
Freie Lehrgegenstände:		Zahl der versäumten Lehrstunden: } <i>71</i> ; davon ohne Rechtfertigung.....	
Gesang (rel. obl.):	<i>befreit</i>		

Heinrich Jelinek - osud

- Co Heinrich Jelinek prožil od svého odchodu z Vrchlabí do Prahy (či Poděbrad), nevíme.
- 9. června 1942 ho nacisté deportovali do Terezína a odtud jeho závěrečná životní pouť vedla do Majdanku, nechvalně známého likvidačního koncentračního tábora, kde 22. 9. 1942 umírá
- Majdanek – dnešní východní Polsko, Sověti ho po válce využívali dále, zejména k likvidaci příslušníků polské Armii Krajowej.

ZDE ŽIL

HEINRICH JELINEK

NAR. 1920

DEPORTOVÁN 9.6.1942

DO TEREZÍNA

ZAVRAŽDĚN 22.9.1942

V MAJDANKU

Restituce židovského majetku

- Karl Max Löwit: ROHA Harta
- Ludmila Schnitzerová, vdova po lékaři

Finanční prokuratura v Praze

Telefon č. 243-51

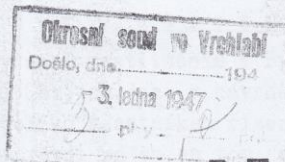
Šekový účet Praha č. 40.610

Praha I., dne

2.1.

1947 SL

Č. j. Nsv 3697/6-IV.

Okresní soud

ve Vrchlabí.

K č. j. Nc II 94/46.

Nc II 94/46

8

Navrhovatel: Karel Max Löwit, Leith House, 47 Gresham Street,
London E.C.2.,

zast.: JUDr. Františkem Fouskem, advokátem, Praha II.,
Soukenická 30.,

dpárce : Paul R. Walter, poslední bydliště ve Vrchlabí, t.č. nezná-
mého pobytu

zast. opatrovníkem p. JUDr. Josefem Čápem, notářem ve
Vrchlabí

Častník : Fond národní obnovy v Praze zast. fin. prokuraturou
v Praze

poto restituce podniku "Roha" tiskárna
lněného a byvlněného zboží v Hartě u
Vrchlabí

Vyjádření Fondu národní obnovy.

trojmo, 1 záhlaví.

Hand.

Druhé stejnopis návrhu kážd. navrhovatele a Du Čáperi

9.1.47

Drasec

Došlo: 9.1.47 *Čápek*

Opisáno: *Čápek*

Porovnáno: *Čápek*

Vypraveno: 9.1.47 *Čápek*

V zastoupení Fondu národní obnovy podáváme toto

v y j á d ř e n í :

1./Fond národní obnovy není restitučním v řízení odpůrcem ve smyslu §4 odst.2 zák.č.128/46 Sb., jak jest v návrhu vedle Paula R.Waltera mylně označen, nýbrž toliko účastníkem řízení podle § 6 zák.č.100/31 Sb., a to proto, že má právní zájem na tom, aby majetek nebyl restituován osobě státně nespolehlivé, aby nebyl restituován majetek konfiskovaný nebo majetek, jehož vrácení není dobře možné, když by tím byly ohroženy důležité zájmy veřejné a konečně, aby bylo vráceno to, co navrhovatel z titulu event.neplatného majetkového převodu nabyl.

2./Důležitá jest otázka aktivní legitimace; restituční nárok může být přiznán toliko osobě státně spolehlivé /§4 odst.1 zák.128/46 Sb./Podle § 5 cit.zák.rozumějí se osobami státně nespolehlivými m.j. osoby fyzické národnosti německé s výjimkou osob, kteřé prokáží, že zůstaly věrny Československé republice, někdy se neprovinily proti národu českému a buď se činně zúčastnily boje za osvobození nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem.

a./V tom směru bude nutno navrhovatelovu legitimaci přezkoušet, neboť navrhovatel byl Němec, který ve svém podniku zaměstnával výlučně Němce, jako úředníky i dělníky, a jen v nedostatku dělníků německých přijímal výjimečně a jen přechodně též dělníky české.Z jeho úředníků po obsazení t.zv.Sudet byli velmi horliví nacisté/Haberzettel,Walter,Zirn,Scholtz a m.j./

Důkaz: Svědectví Rudolfa Lešingera, zaměstnance fy. Roha v Hartě.

b./Své děti posílal do německé školy a když v r.1937 požádala správa státní obecné školy v Kunčicích n.L.,aby navrhovatel pronajal 1 volnou místnost v jeho domě čp.542 v Hartě, pro odbočku české školy v Kunčicích, kam v té době docházelo z Harty asi 25 českých dětí, odmítl tak učiniti.

Důkaz: Svědectvím Stanislava Hanušem správce obecné školy v Hartě.

3./Další podmínkou neplatnosti právního jednání - v daném případě trhov. smlouvy - je podle ustanovení § 1 zák.č.128/46 Sb.,tlak okupace příp. persekuce. Navrhovatel vůbec nenabízí důkazu, že na něho byl učiněn tlak, který by vylučoval svobodný projev prodávající strany. V daném případě o takovém tlaku vůbec mluvit nelze, uvědomíme-li si, že navrhovatel již v květnu 1938 se založil v Londýně prospěrující závod, a trhov. smlouvu o níž jde, sjednal teprve v červenci 1939 se svým dlouholetým zaměstnancem podniku Roha v Hartě Němcem Walterem, který za ní přijel do Londýna, tedy mimo dosah jakéhokoli tlaku, vylučujícího

svobodný projev a svobodné rozhodnutí prodávajícího.

Že by byl navrhovatel musel podnik Roha v Hartě prodati jen proto, aby vyinkasoval pohledávky, jest nepravdivé, neboť navrhovatel obchodoval z největší části s israelskými kontrahenty zahraničními, kteří zřejmě raději platili do Londýna navrhovateli, než Němci Walterovi do obsazené části Československa. Vyinkasování zahraničních pohledávek Walter navrhovateli neznal; soudní vymáhání zahraničních pohledávek mu vůbec nebylo dovoleno.

Důkaz: Záznamy R.P. Waltera, které předložíme.

4./Protihodnota, kterou navrhovatel za prodaný podnik přijal byla uměrná, což také nasvědčuje tomu, že nedošlo a prodej pod tlakem.

Důkaz: zmlouva a záznamy R.P.Waltera.

5./Restituce není též možná proto, že jde nyní vlastně o jinou postavu než navrhovatel v r.1939 prodal.Přístavbami a investicemi provedenými v r.1939-1944 byl objekt, který měl v r.1939 hodnotu nejvýš 1.000.000.-- Kčs, změněn tak, že nyní má hodnotu asi 7-8 milionů.

Důkaz: zmlouva s výhradou dalších důkazů.

6./Pokud jde o domnělý nárok navrhovatelův na náhradu škody, znehodnocení, plodů těžených zanechaných a pod.,nelze se soudu tím zabývat, ježto nároky ty nejsou, ani specifikovány ani o nich nejsou nabídnuty důkazy.

Na v r h u j e m e,

aby z důvodů shora uvedených byl návrh na restituci zamítnut a navrhovatel uznán povinným zaplatiti Fondu národní obnovy k rukám fin.prokuratury v Praze útraty řízení, jak soudem budou určeny do 15 dnů pod exekucí. Konečně žádáme, aby až do konečného vyřízení věci soud za řízení nenarizoval prozatímní opatření, která může podle § 11,zák.č.128/46 Sb. naříditi, neboť to pro uplatněný nárok není ani nutné ani vhodné. V podniku je zemským národním výborem zřízena národní správa a je zřejmé, že by event.uvedením navrhovatele v držbu vznikl hospodářsky i ~~politicky~~ politicky stav, který by klidnou a prospěrující výrobu ~~ohrozit~~ ohrozit, což by jmenovitě nyní v době hospodářské dvouletky bylo schvřelově nevhodné.

Finanční prokuratura v Praze
vládní rada:

Dr. J. J. J. J.

1/B

P o t v r z e n í .

Potvrzuji jako ředitel býv.čes.stát.obecné a měšťanské školy
ve Vrchlabí, že syn a dcera majitele průmyslových podniků ve Vrch-
labí pana K.M. Löwita chodili do okupace pohraničního území
roku 1938 do české stát.obecné školy ve Vrchlabí.

Ve Vrchlabí dne 20.února 1947.

J. Kantner
okr.škol.inspektor.

Ludmila Schnitzerová, vdova po lékaři

LNÍ NÁRODNÍ VÝBOR VE VRCHLABÍ

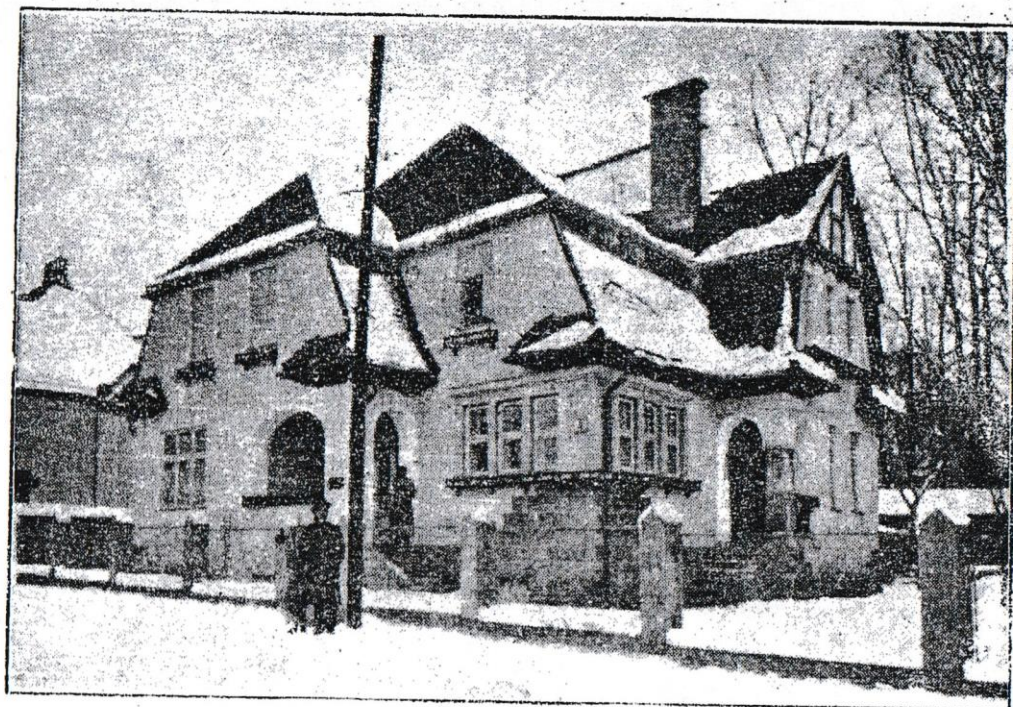
TELEFON: 301, 351

Š 199/47

Ve Vrchlabí dne 20. května 1947

čj.: 4630 **Ludmila Schnitzerová** z Vrahy II., čp. 3. Žádost o vynětí domu čp. 176 ve Vrchlabí z konfiskačního řízení se doporučuje, ježto jde o bývalý německý zkonfiskovaný majetek židovský a pro provedení konfiskace v ČSR není právního podkladu. Manžel žadatelky, t. j. bývalý majitel dotčeného domu zemřel v německém koncentračním táboře.

čj.: 5291 Jan Jansa Herlíkovice čp. 63. Žádost odložena do příští zchůze

M. U. Dr. L. Schnitzer, Hohenelbe.

Erholungsheim

ausgestattet mit allen Behelfen der physikalischen Heilmethode.

Röntgenstrahlen.

Ausführung von zahnärztlichen Arbeiten jeder Art.

Karl Johannes Newman

9.7. 1913

Karl J. Newman Landsberger Straße 73 5300 Bonn 1

- Rozený Neumann z Vrchlabí, 9. července 1913, na jeho jméno jsem ve spojitosti s židovstvím narazil v knize Biographia Judaica Bohemiae (Rudolf M. Wlaschek, rodák z Kocbeří)
- právník, 1938 doktorát na Německé univerzitě v Praze
- 1939 emigrace do Anglie, změna jména, studium na Oxfordu, doktorát z filosofie

- Gymnázium Olomouc a práva na Německé univerzitě v Praze
- Útěk do Londýna jako poradce? exilové československé vlády, vazba na Wenzela Jaksche
- Změna jména: Neumann Newman, hlásil se k římsko-katolické církvi
- Oxford – moderní dějiny, filosofie státu, mezinárodní vztahy a sociologie
- (podle rozhovoru a korespondence s otcem se stále angažoval pro Československo)

Karl Johannes Newman

Prof. Dr. jur., D. phil. (Oxon); Dr. h.c. Karl J. Newman
Professor in Politischer Wissenschaft
Universität zu Köln

✓
Herrn Miloslav Bartos
Leiter der historischen Abt.
des Riesengebirgsmuseums
Vrchlabí.

Landsberger Straße 73
53119 Bonn
Tel. (0228) 662592

21. Nov. 1994

Karl Johannes Newman

- Docent a profesor na mnoha vysokých školách:
- Londýn
- Durban JAR, Dháka Pákistán, dnes Bangladéš
- Kolumbijská univerzita
- 1962 Kolín nad Rýnem, Mnichov, Göttingen
- Harvard, Princeton, Berkley, Los Angeles, Islámábád

Karl Johannes Newman

- Bonn 69-78: Spolkový institut pro celoněmecké úlohy
- Spolupráce s pákistánskou vládou, tvorba a novely ústavy Pákistánu
- 1980 vyznamenán spolkovým prezidentem: spolkový kříž za zásluhy 1. stupně
- Autor: např. Zničení a sebezničení demokracie, Stuttgart 1984